

Overbevisning om, at Toldbeskyttelse er ødelæggende baade sjæleligt og legemligt for Arbejderstanden i dens Helhed.

Et tredje Punkt, som man holder af at tale om i disse Andragender, er, at det er rimeligt at beskatte Luksus. Ja, til en vis Grad kan jeg være enig deri, dersom Skatten gaar ind i Statskassen, men der er ingen Anledning til at paalægge Luksus en Skat, der gaar i Enkeltmands Lomme, og derigennem skaber Millionærer. — Som et fjerde Punkt, der ogsaa gaar som en Grundtone gennem de allerfleste Andragender, skal jeg nævne, at man siger, at Ophævelse af Beskyttelsen kommer ikke Forbrugerne til gode, men Mellemandlerne. Det er en Betragtning, som jeg mener ikke har noget paa sig. Ganske vist kan jeg godt tænke mig, at en Nedsættelse af 1 Øre eller saa ikke vil komme Forbrugerne til gode, men paa den anden Side tror jeg, at selv en lille Nedsættelse i Beskyttelsen kan give Anledning til en stor Nedsættelse for Forbrugerne. Nedsættelsen af f. Eks. 1 Øre paa et vist Punkt kan nemlig bidrage til, at man paa Grund af Konkurrence gaar ud over Grænsen og foretager en større Prisnedsættelse. I det hele tror jeg at kunne gøre gældende som Hovedregel, at Nedsættelse i Beskyttelses-tolden og den fiskale Told kommer Forbrugerne til gode.

Saa er der et femte Punkt, som af og til kommer frem i Andragenderne, ganske vist ikke gennemgaaende, nemlig Hensynet til Landbruget. Det er til Gavn for Landbruget, siger man i flere Tilfælde, at Beskyttelsen bevares. Den første ærede Taler har ogsaa i Dag talt om Nødvendigheden af, at Landbruget beskyttes. Jeg for mit Vedkommende tror, at der ikke vil være noget mere ødelæggende for Landbruget end Beskyttelse for dette. Jeg tror, at det er en Lykke for Landbruget, at det har holdt sig frit derfor, men jeg ser meget godt, at der ikke er noget Fabrikanternes heller ville, end at faa Landbruget til at tage Del i Beskyttelsen, thi saa vilde de selv være mere sikre herefter. Jeg skal nævne nogle Eksempler paa, hvorledes man mener, at Landbruget skal have Gavn af Beskyttelse. Vi have modtaget et Andragende om Kartoffelmel og Kartoffelstivelse. Der siger man, at dersom denne Fabrikation ikke faar saa og saa megen Beskyttelse, vilde det være til Skade for Landbruget, men at Beskyttelsen er til Gavn for Landmændene, idet Fabrikationen af Melet og Stivelse opmuntrer Landmændene i de fattigere Egne til at

dyrke Kartoffer. Jeg skal ikke ofre et Ord paa denne Bemærkning, thi jeg haaber, at Landboerne i denne Sal ville finde, at det er meningsløs Tale. — Der er et andet Eksempel, jeg kunde have Lyst til at nævne. Vi have foreslaaet Toldfrihed for Lim. I et Andragende til os er det nu gjort gældende, at det vil være nyttigt for Landbruget at bevare Tolden paa Lim, fordi Raastoffet ved Fabrikationen deraf er det saakaldte Limlæder, Affald fra Garverierne, som pakkes i Tønder og sendes til Købstæderne, navnlig til Kjøbenhavn. For en saadan Limtønde, som vejer 225 Pund, faar man 2 Kr. Naar man nu trækker Værdien af Emballagen, Arbejdet ved Indpakningen og Fragten fra de 2 Kr., saa bliver Betalingen for de 225 Pund saa lille, at det tager sig i høj Grad komisk ud, at man kan nævne noget saadant som et Argument i et Andragende til Regering og Rigsdag.

Jeg skal ikke opholde mig videre ved den Side af Toldkommissionens Virksomhed, der angaar Oplysningsstoffet. Derimod er der en anden Side, som jeg gerne vil dvæle lidt ved, og hvad jeg har at bemærke derom, er i det væsentlige, hvad jeg har at sige i Dag. Det er dette, at jeg tror, at det skal erkendes, at der i Kommissionen er gjort kraftigt Forsøg paa at naa til Enighed og komme til et Resultat. Da vi skulde begynde i Toldkommissionen, var der to Veje, vi kunde gaa. Vi kunde hver for sig opstille vort principielle Standpunkt. Det var en Vej, der inden for en vis Grænse var forsvarlig; men man maatte erkende, at ad den Vej kom man ikke til noget Resultat. Jeg og mine Meningsfæller have derfor valgt at gaa den anden Vej, nemlig at indrette vort Arbejde paa at naa et Resultat, og vi gjorde derfor straks større Indrømmelser, end der i de forløbne 25 Aar nogen Sinde er gjort fra Venstres Side. Jeg skal erkende, — man skal jo være retfærdig til alle Sider — at vore Indrømmelser ere mødte med Indrømmelser fra anden Side, og jeg skal udtale min Anerkendelse af de Herrer's Arbejde. Det har ført til Enighed om en Masse, hvorom der før var Uenighed. Der er saaledes opnaaet Enighed om den store Gruppe: Tømmer og Træ, om Metaller og mange andre Ting. Vi vare ogsaa temmelig nær ved at blive enige om Huder og Skind, Papir o. s. v. Der blev nedsat et Underudvalg paa 5 Medlemmer, som arbejdede med det Maal for Øje at naa et Resultat, og jeg har den Overbevisning — det vil jeg udtale her i Dag — at dersom disse